

Посади в редакції шкільної газети

Головний редактор. Відповідає за організацію роботи кореспондентів, здійснює загальну координацію і фінальне редагування змісту матеріалів, затверджує їх до публікації. Може вести колонку редактора.

Редактори рубрик. Стежать за тим, щоб усі журналісти надавали матеріали вчасно, іноді контролюють, як іде процес підготування матеріалів, вчитують тексти на предмет логічності викладу та дотримання професійних стандартів.

Журналіст. Займається збиранням, створенням, редагуванням, підготовкою та оформленням інформації для редакції шкільної газети.

Фотограф. Має певні уявлення про основи фотографії та робить якісні знімки.

Коректор. Скрупульозно вчитує всі матеріали, виправляє граматичні й орфографічні помилки, стежить за стилістикою і логічністю текстів. Допомогти в цьому може вчитель-філолог.

Верстальник. Створює макети документів, визначає зовнішній вигляд газети, розміщення на ній тексту, фото, інфографіки тощо. Навички з верстки та дизайну, які здобуде учень у школі, обов'язково стануть йому в пригоді в майбутньому. Крім того, така посада зніме навантаження з керівника газетою, і він зможе більше часу приділяти іншим етапам становлення видання.

PR-менеджер. Інформує, коли з'явиться новий номер, заохочує дітей купувати і читати газету, є зв'язною ланкою між тими, хто хоче купити газету, і безпосередньо новим випуском. Якщо газета поширюється безплатно, PR-менеджер опікується питаннями її рекламування та просування.

Друкар. Готує принтер і матеріал до друкування. Заправляє принтер папером, у разі потреби — фарбою. Налаштовує принтер для друку. Веде процес друкування. Усуває технічні недоліки в роботі.

СЛОВНИК

Більд-редактор — співробітник редакції, відповідальний за пошук та вибір ілюстрацій.

Верстка — розміщення тексту і графіки на певному форматі.

Гарнітура — тип шрифту.

Макет — дизайн (вигляд) газети або журналу.

Друк — процес, у результаті якого отримується друковане видання.

Залити текст — помістити текст у графічний блок.

Інтерв'ю (від фр. *entrevue* — зустріч за домовленістю) — жанр журналістики, який передбачає бесіду на актуальну тему, що має важливе суспільне значення або інтерес. Відбувається у формі відповідей певної особи (героя) на запитання журналіста.

Інтерліньяж — відстань між рядками.

Інфографіка — таблиці, рисунки, діаграми.

Інформаційний привід — подія, яка може зацікавити вашого читача, більшість цільової аудиторії.

Кегль — розмір шрифту.

Колонка — частина тексту, макету.

Авторська колонка — журналістський текст, своєрідний нарис на актуальну тематику, у якому простежується індивідуальний стиль автора.

Конвергентна редакція — редакція, яка створює контент / інформацію для кількох видів мас-медіа, наприклад, для газети та сайту.

Контент — будь-яка інформація, розміщена на певному ресурсі.

Концепція видання — сукупність взаємопов'язаних ознак майбутнього видання, задум, який komponується з інформації, що становитиме основу публікації. Новина — це коректна і зрозуміла інформація про факти, які для читача або слухача, по-перше, нові, і по-друге, важливі і/або цікаві, навіть, якщо подія його не стосується. Наприклад, завірюха у Флориді [13].

Репортаж (від франц. *reportage* і англ. *report* — передавати) — оперативний жанр журналістики, у якому динамічно, документально точно, мальовничо й емоційно відтворено конкретну дійсність, правдиві факти через безпосереднє сприйняття автора — очевидця чи учасника події.

Рубрика — розділ у газеті, журналі, на інтернет-сайті чи в телепрограмі, наприклад, рубрики про культуру, економіку, міжнародні новини тощо.

Спеціалізоване медіа — медіа вузької спрямованості або нішеве.

Фейк — неправдиве повідомлення, навмисне створене і поширене.

Цільова аудиторія газети — група її читачів, на яку сфокусований зміст видання. Це коло читачів, зацікавлених в інформації, товарах або послугах, поданих у газеті чи журналі.

Шпальта — це задрукована площа газетної сторінки (відбиток сторінки видання). Зазвичай шпальта займає 4/5 площі газетної сторінки.

Етапи створення газети

Етапи	Друкована газета	Електронна газета
1	Ідея про створення шкільної газети	
2	Визначення мети	
3	Визначення цільової аудиторії	
4	Вибір формату і способу розповсюдження	Вибір платформи для сайту, програмування
5	Створення рубрикатора в газеті	Створення розділів на сайті
6	Вироблення та опис основних положень про редакційну політику	
7	Оголошення про набір редакції в класі / школі	
8	Набір редакції з учнів / батьків	
9	Вибір найменування / назви газети чи сайту	
10	Реєстрація групи в соцмережах для друкованої версії	Реєстрація сайту або групи в соцмережі
11	Розроблення дизайну	Використання наявного дизайну
12	Визначення відповідальних учнів / учителів / батьків за кожен рубрику першого номера	
13	Мозковий штурм щодо ідей і тем	
14	Визначення жанру / формату подання теми, розміру матеріалу і терміну здавання	
15	Збір інформації і написання матеріалів. Підготування ілюстрацій (фото, малюнків, таблиць, діаграм)	
16	Здавання матеріалу редакторіві	
17	Редагування	
18	Коректура	
19	Верстання	
20	Корегування	
21	Внесення правок у верстці	
22	Друк	
23	Розповсюдження	Викладення матеріалів на сайті або в групі в соціальних мережах та обговорення
24	Обговорення першого номера. Зворотний зв'язок із читачами	

Зразок плану реалізації проєкту «Шкільна газета “Шкільна планета”»

Етап	План реалізації	Шляхи розв'язання	Результати
1. Підготовчий (квітень – травень 2009)	<ul style="list-style-type: none"> » пошук розв'язання проблеми відсутності шкільної газети для дітей та підлітків 	<ul style="list-style-type: none"> » соціальне опитування; » зустрічі з адміністрацією і обговорення ідеї видання шкільної газети «Шкільна планета» 	<ul style="list-style-type: none"> » прийняття рішення про видання шкільної газети
2. Теоретичний (серпень – вересень 2009)	<ul style="list-style-type: none"> » підготовка дітей та підлітків до реалізації проєкту; » навчання основам видавничої справи; » знайомство з комп'ютерною програмою Microsoft Word або можливостями Google Drive (зокрема спільною роботою в Google Documents) 	<ul style="list-style-type: none"> » заняття з керівниками та авторами проєкту, психологом; розподіл обов'язків у прес-центрі (редактори, кореспонденти, верстальники) відповідно до бажання і здібностей кожної дитини 	<ul style="list-style-type: none"> » інформування дітей і підлітків про роботу прес-центру; » створення активу редколегії, вибір дітьми пріоритетних напрямів діяльності
3. Проєктний (вересень 2009)	<ul style="list-style-type: none"> » вибір тематики газети; » збір інформації для газети; » підготовка заміток; » реклама прес-центру, анонс 	<ul style="list-style-type: none"> » обговорення і вибір тематики майбутньої газети; » підготовка, коректування заміток у газету; » рекламна кампанія 	<ul style="list-style-type: none"> » фактична робота за напрямами всіх учасників проєкту; » видання та вихід у світ перших номерів газети «Шкільна планета»
4. Організаційно-узагальнювальний (вересень – травень 2009–2010)	<ul style="list-style-type: none"> » подальша робота з видання шкільної газети «Шкільна планета»; » аналіз набутого досвіду; » реєстрація в Обласному каталозі шкільних газет. 		

